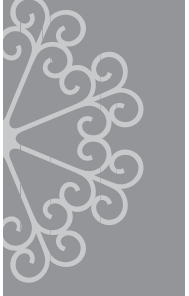

בית מדרש

299

בשבילי הפרשה

פרשת אמור תשע"ח

זמני כניסת השבת

Baltimore, MD	7:44
Brooklyn, NY	7:36
Chicago, IL	7:32
Johannesburg, S. Africa	5:17
Lakewood/Deal, NJ	7:36
London, UK	8:13
Los Angeles, CA	7:21
Manchester, UK	8:25
Monsey, NY	7:38
Montreal, Quebec	7:46
Toronto, Ontario	8:05
Yerushalayim	6:46
Zurich, Switzerland	8:23

בשבילי הלכה

ע"י הרב הגאון מאיר צבי שפיצר שליט"א
הערות בעניני הלכה. הלכה למעשה יש לשאול לרב

פ' אמור ל"ג בעומר

בגמרא שבת ל"ג אמרו כי רשב"י היה במערה ולא היה מה לאכול, ומשמים גדל שם עץ חרוצים. הקשו המפרשים עדיין אסור לו לאכול משום אסור ערלה, (ואין לומר דבלא"ה היה פיקוח נפש, כילא יתנו לו מן השמים דבר אסור).

ויש שתיירו כי היה מן השמים, וביד"ד רצ"ד כ"ז מירושלמי דדרש ונטעתם כל עץ מאכל, להוציא מה שגדל מעצמו. (וע"ע כע"ז הר צבי פ' בחקתי במה שאמרו בת"כ דלעתי יביא פירות מיד אחר נטיעה, והק' אמאי אין ערלה).

(וע"ש בשו"ע בסוגריים ובגמ"א בשם הרמב"ם לחלק בין גדל ברה"י לגדל ברה"ק, ויש לדון מה נקרא רה"י ורה"ק לענין זה, אי מקום דריסת הרגים וא"כ מערה אינו רה"ק או כל מקום שאינו קנין פרטי וא"כ מערה הוא רה"ק). וע"ע דרך אמונה פ"י ממעשר שני ה"ו ב"ה בזה. (וע"ש שצ"ן למה שכתב בהל' תרומות בענין תרי"מ בגדל בנס).

(ובעיקר דין ערלה בגדל מאליו בישוב, ע' מנחת שלמה ח"ג ק"ד שכתב ר' יוסף זוסמנביץ זצ"ל דנטיעת גוי חייב רק משום דלא גרע מגדל מאליו, אבל במדבר באמת פטור דוגי אינו בכלל ונטעתם. וע"ש במכתב השני שהביא ראה לדבריו. (וע"ש שכתב לכבוד "העלוי העצום רש"י"). וע"ש מה שכתב אליו הגרש"ז דלפי הא"ש פ"ד משכנים דבחול' אין דין אילן העולה מאליו יוצא לפי הל' דבחול' כל שנטע הגוי פטור.

ועוד כתבו בשם האדמו"ר ר"ד מבעל, רשב"י לא היה ערלה כי אמרו בירושלמי ריש ערלה אם אינה מן הישוב אינו ערלה, ובוהור חדש פ' כי תבא אמרו דמערה היה במדבר.

ועוד כתבו לפי יראים שכתב דעולה מאליו שחייב בערלה הוא מדרבנן וחייב רק ליחיד דנראה כנוטעם.

וע' רש"י סוטה מ"ג ע"ב ד"ה קלא, דלמ"ד רק כרם רבעי, ה"ה רק ערלה של כרם. (וא"ש רשב"י). אבל בבעל המאור ברכות ל"ה ונהש"ס ורש"ש שם, וש"ת רע"א קע"ו וחס"י י"ד ר"פ"ה, וחשק שלמה וקרא"ב בסוטה, הקשו על רש"י דאין שייכות. ויש שתיירו לפי הרמב"ם שם פ"י ממע"ש ח"ב דחרובין מאכל בהמה, ואין בו דין ערלה.

והנה הק' בשו"ת רב פעלים י"ד כ"ה איך קיים רשב"י ג' סעודות, והרי אמר רשב"י ב"זה"ק פ' האזינו באדרא זוטא ר"פ ע"ב, בדפוס חדש אות מ"ז, שמעולם לא ביטלתי ג' סעודות בשבת.

וע"ש רב פעלים שתי' כיון שהיה סכנה לכן אינו מן המנין, וכמו עד שהיה בן ג' שנים וכדומה. וע"ש עוד בשם זוהר פ' אמור צ"ה ע"א, בדפוס חדש אות קכ"ב וקכ"ה, שרשב"י קיים סעודה שלישית בע"פ שחל בשבת ע"י לימוד, וכתב דא"כ י"ל דה"ה בכל ג' סעודות כשהיה במערה.

ויש שתיירו כי במדרש תלפיות מבעל שבת מוסר, ערך חרוב, כ' בשם ר' משה גלאטני שקיבל מהזקנים שקבלו איש מפי איש עד רשב"י דבע"ש נהפך מחרוב לתמו, (ויש להוסיף מקה"ר י' ח' עה"פ חפר גומץ יפול בו וכו' שאכלו שם חרובים ותמרים), והרי במג"א רע"ג א"א ח"א מסתפק אי יוצא קידוש במקום סעודה בתמרים כיון דזיינו ואם ביו"ב בהמ"ז עליהם יצא כמפורש בס"י ר"ח סעיף י"ז. ולכא"ה לענין סעודת שבת. ואדרבה, א"ש דמ"ר ח"ה נהפך לתמו דוקא בכל ערב שבת. והנה לפי"ז יתיקיש שוב איך מכל מעך תמר זו.

הערות ותגובות בלש"ק או באנגלית יתקבלו ברצון במייל
bishvileihalacha@themir.org

דברי רבותינו

וכי תזבחו זבח תודה לה' לרצונכם תזבחו (כב,כט)

ופירש"י: לרצונכם תזבחו- תחילת זביחתכם תזוהרו שתהא לרצון לכם, ומהו הרצון, ביום ההוא יאכל- וכו' שאם תחשבו בו מחשבת פסול לא יהא לכם לרצון.

אומר המשגיח הגה"צ רבי ירוחם ליוואויץ זצוק"ל: בקדשים רוב הפ' סולים הם במחשבה, לא לשם הזבח או הבעלים, חוץ לזמנו או למקומו וכד'. והכל בהתחלה, 'תחילת זביחתכם תזוהרו שתהא לרצון לכם'. אם בהתחלה תהיה מחשבת פסול, אע"פ שלמעשה רוצה הוא לאכול בזמנו ובמקומו כדון, פיגול הוא לא ירצה. יסוד הוא זה בכל עבודת ה', כל פסול שהוא

דברי הימים

בהספד שנשא מרן ראש הישיבה הגאון רבי חיים שמואלביץ זצוק"ל

אחר הסתלקותו של הגה"צ רבי אליהו לופיאן זצוק"ל אמר: לפני שמונה שנים הייתי חולה מסוכן. היודעים אתם מי הצילני? אלו תפילות הצילוני? תפילותיו של רבינו רבי אליהו לופיאן זצוק"ל. לא אוכל לפרט אבל יודע אני שתפילותיו הצילוני. מעולם לא הודית לו על כך, עתה עושה אני זאת בפרהסיא.

המשיל וסיפר הרב דוד יוסף שלוסברג: לאחר ששמעתי את הדברים, סקרן הייתי לדעת מה סתם ראש הישיבה באומריו: "לא אוכל לפרט...". חקרתי ודרשתי עד שהגעתי לר' אריה מאיר וילך סקי מפלורידה, נכדו של רבינו. סיפרתי לו על ההספד של מרן רה"י ושאלתי אם יודע הוא למה התכוון מרן.

"אכן", השיבני הנכד, "יודעים אנו במשפחה פשרם של דברים". וכך סיפר ר' אריה מאיר: זקני מרן רה"י הגר"ח היה חולה מאוד בגרונו. הוא הלך לרופאים ואלו גילו שיש לו את המחלה הקשה ר"ל במיתרי הקול. הרופא אמר: "ספק אם אוכל לנתחך ולה-

בהתחלה אין לו תקנה. נורא ואיום הזהירות שצריכה להיות בהתחלה! וכן בחלק הטוב, צריך לחשוב בהתחלה את כל הכוונות הטריות, לרצונכם תזבחו- תחילת זביחתכם הזהרו שתהא לרצון לכם'.

ועלינו לדעת ש'התחלה' אינה רק בתחילת המעשה, אלא עוד הרבה לפני המעשה ולפני המחשבה יש את נטיית הלב. נטיית הלב לטוב או למוטב היא ההתחלה האמיתית, ושם נכלל האדם ופעולותיו, וזהו שהתפלל שלמה המע"ה "יהי ה'א עמנו וכו' להטות לבבנו אליו" (מ"א ח,ח).

ידע האדם, שכפי מה ששם מגמתו בתחילת צעדיו ולבש עוז בהתחלה, כך יזכה ויברך על המוגמר. ואם באמצע הדרך נכשל ומתעכב, סימן הוא כי לא אזר כוחו בהתחלה, ומה שהד סיר בהתחלה אינו יכול למצוא בסוף.

צילך. במקרה הטוב ביותר, גם אם אצלית, הרי שלא תוכל עוד לדבר ולהפיק קול מגרונו".

שמע מרן רה"י את הדברים והלך להתייעץ עם הגה"צ רבי אליהו מה עליו לעשות. "עכשיו בי כולתי לדבר, אם כי, כמובן, זה כואב, אבל האם עלי לעשות ניתוח כזה שיציל את חיי, אך יטול ממני את כוח הדיבור?"

ענה לו הגר"י לופיאן: "אינני יכול לתאר לעצמי שריבונו של עולם לא יתן לר' חיים סטוצ'ינר לומר עוד שיעורים. יש עוד כל כך הרבה תורה ומוסר שעליך למסור בעולם".

(כותבי תולדות חייו של מרן זצ"ל מציינים שעד לאותו זמן, אכן התרכז מרן בעיקר בשיעור תורה, אך מאז התחיל לדרוש במוסר באופן סדיר).

באותה הזדמנות ביקש הגר"א לופיאן ממרן רה"י את שם אמו, ואמר לו שיתפלל עבורו. ומרן רה"י המשיך במתן השיעורים.

לאחר זמן קצר, כאשר חזר מרן לפרופ' לבדיקה חוזרת, למרבה הפלא התדהמה, נמצא גרונו של מרן נקי לגמרי מכל מחלה, עד כי הפרופ' הסתפק אם אמנם זהו אותו חולה שבא אליו כמה ימים קודם לכן...

מתוך הספר "ר' אליהו"

קבלת התורה – התבטלות לרצון התורה

בינינו, אמר להם לקבל תורה בא, אמרו לפניו חמדה גנוזה שגנוזה לך תשע מאות ושבעים וארבעה דורות קודם שנברא העולם אתה מבקש ליתנה לבשר ודם מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו ה' אדוננו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים, א"ל הקב"ה למשה החזר להם תשובה, אמר לפניו רבש"ע מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל שבפיהם א"ל אחוז בכסא כבודי וחזור להם תשובה, ע"ש. ויש להבין מדוע הורה הקב"ה דווקא למשה לענות ולהתווכח עם המלאכים, האם יש ענין בויכוח והתנצחות עמהם. ועוד צריך ביאור מה חשש משרע"ה שישרפוהו המלאכים בהבל פיהם, וכי המלאכים שולטים במי שאינו ראוי לשרף, והלא אם שליחותם לשורפו, גם בלא הויכוח עמהם יקימו שליחותם וישרפוהו.

אכן הביאור שזהו יסוד הטענה מה לילוד אשה בינינו, מהותו של "ילוד אשה" שמורכב מב' יצרים, בראו הקב"ה להאדם ב' יצרים נשמה וגוף, עבודת האדם בעולמו לעשות רצונו ית', לכוף ולהכריח את היצר הרע היינו החלק הגשמי שבו ליצר טוב, ואז מתהפך כולו להיות מציאות של טוב. טענת המלאכים היתה "ילוד אשה" שיש בו סתירה בין יצר טוב ליצר רע, בין נשמה לגוף מה שייכות יש לו עם התורה הקדו' שכולה טוב, תשע מאות ושבעים וארבעה דורות גנוזה התורה הקדו' במצב של כולו טוב שזהו מהותה, מצב של רוחניות בתכלית – נשמה לחוד. ומה שייך להאדם שמורכב ג"כ מגשמיות שיהיה לו מקום להאחז בתוה"ק, מצב גשמי הר"ז סתירה מוחלטת לתוה"ק שכולה רוחניות.

פן ישרפוני בהבל פיהם - הביא אאזמור"ר זצוק"ל מר"י בן עוזיאל דכתי' "הלא כל דברי כאש מנאום ה" - התורה נמשלה לאש, המצב של אש שאין מתחבר לכולם, הכל הוא מכלה. וזהו פן ישרפוני, המצב של גשמיות של האדם – ילוד אשה, הר"ז סתירה לתוה"ק, ובזה לבד יתכלה ע"י מידת הדין. והיינו שאם ינצחונו בטענתם שאין לילוד אשה להאחז בתוה"ק אזי נתכלה ע"י מידת הדין.

וע"ז אמר לו הקב"ה החזר להם תשובה, והיינו שאין המכוון שיהא ויכוח והתנצחות עם מלאכי מעלה, אלא שצריך להשכיל ולידע ולהוכיח למלאכים שבשביל קבלת התורה הקדו'

המחוייב הוא שיהא התבטלות מוחלטת לרצון התורה, להכין את עצמו להיות כמו מלאך שאין לו רצון אחר ואין לו קיום בעולם רק התורה והמצוות. וע"ז שאלה הגמ' מי גילה רז זה לבני.

ובאמת מצינו שע"ז שהקדימו ישראל נעשה לנשמע זכו לב' כתרם, כדאיתא שם בגמ' דרש ר' סימאי בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע באו שיישים ריבוא של מלאכי השרת לכא"א מישראל וקשרו לו ב' כתרם, ע"כ. ומבואר שנעשה ונשמע ב' מעלות המה, שאי אפשר לומר שה"נעשה" [שהוא הקבלה] הוא רק הדרך ל"נשמע" [לידע את המעשה אשר יעשון – והיינו הקיום בפועל] שא"כ מדוע זכו לב' כתרם, אלא ודאי שגם ב"נעשה" לבד יש בזה מעלה בפ"ע, והיינו ע"י ה"קבלה" לחוד זוכה במעלתו עד כדי שינתן הכתר ע"י המלאכים, ואמנם שאם לבסוף אין מתקיים ה"נשמע" אין משמעות ל"נעשה", אבל כאשר מתקיימים הרי הקבלה לבד הריהי מעלה בפ"ע.

וכבר הדברים מפורשים ברבינו יונה (שערי תשובה שער השני אות י') בדרכי התשובה וז"ל הדרך השלישי כאשר ישמע מוסר החכמים והמוכיחים, יקשיב וישמע ויכנע ויחזור בתשובה, ויקבל בלבו כל דברי התוכחות ולא יגרע דבר מדבריהם, והנה האיש הזה "ברגע קטן יצא מאפילה לאור גדול", כי את אשר יאזין ויסכית ולבבו יבין ושב, ויקבל ביום שמעו דברי המוכיח ויקיים עליו להיות עושה ככל אשר יורהו החכמים תופשי התורה מן היום הזה ומעלה, ולהיזהר באשר יזהירוהו יודעי בינה לעיתים "עלתה בידו התשובה ונהפך לאיש אחר", ומעת אשר קיבל כזאת במחשבתו וגמר עליו ככה בלבבו קנה לנפשו זכות ושכר על כל המצוות והמוסרים ואשרהו כי צידק נפשו בשעה קלה. וכן אמרו ז"ל (מכילתא בא) וילכו ויעשו ב"י, וכי מיד עשו והלא לא עשו עד ארבעה עשר לחודש אלא כיון שקיבלו עליהם לעשות מעלה עליהם כאילו עשו מיד. ובסוף דבריו הביא ראיה מנעשה ונשמע וז"ל וכענין מה שאמרו ישראל בסיני נעשה ונשמע שהקדימו קבלת המעשה לפני השמיעה, ע"ש.

וכמדומה הכרח לזה, דאיתא בגמ' שם אמר ריב"ל בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבש"ע מה לילוד אשה

עומדים אנו בימי הספירה ימים שבין חג הגאולה - שהוא חג הפסח, שבהם אנו מונים וסופרים את הימים עד חג השבועות. וכבר ידועים דברי הרמב"ן (ויקרא כ"ג, ל"ו) שהימים שבין פסח לשבועות הרי הם כחולו של מועד, עד יום מתן תורה שהראם בו את אשו הגדולה ודבריו שמעו מתוך האש, ולכך יקראו רבותינו ז"ל בכל מקום חג השבועות עצרת, כי הוא כיום שמיני של חג הסוכות, עצרת היא כי שם נעצר הכל ע"י"ש. נמצא שאחר ימי הכנה נשגבים אלו זוכים אנו לזמן הגדול שהקב"ה נותן לנו להיות המקבלים של התורה.

חג השבועות, יום מתן תורתנו, הוא חג "קבלת" התורה, מהותו ותכליתו הוא להיות ממקבלי התורה, אמנם ודאי הכח הוא בנותן התורה - אשר נתן לנו תורת אמת, אבל אנו כלל ישראל - מקבלי התורה, חוגגים ושמחים שזכינו ליום קבלת התורה.

אמרו ז"ל (שבת פח). אמר רבי אלעזר בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע, יצתה בת קול ואמרה להן, מי גילה רז זה לבני שמלאכי השרת משתמשין בו, דכתי' ברכו ה' מלאכי גיבורי כח עושי דברו לשמוע בקול דברו ברישא עושי והדר לשמוע, ע"ש.

יש להבין מדוע הוקשה להגמ' רק מהיכן ידעו רז זה שמלאכי השרת משתמשין בו, אבל איך שייך ענין נעשה ונשמע לכלל ישראל לא היה קשה כלל. וזהו תמוה דבשלמא גבי מלאכי השרת שעיקר תכונתם ומציאותם הוא לקיום שליחותם, ולכן אין מלאך אחד עושה ב' שליחויות כיון שכל חיותו וזכות קיומו הר"ז השליחות, בהם שייך הקדמת נעשה לנשמע, אבל מידתו של האדם אינו כן, שהרי הוא מציאות גשמית שיש לו רצונות ותאוות אלא שמצווה הוא ומחויב בעשיית התורה והמצוות וכמבואר במסילת ישרים פ"ו בענין הזריזות, וא"כ אמאי לא הקשו בגמ' איך שייך אצל כלל ישראל הענין של נעשה ונשמע שהוא נגד מציאותם.

אכן בזאת המידה השכילו כלל ישראל לידע ולהבין שבכדי להיות "מקבל" התורה זקוקים המה לרז של המלאכים, לבטל את מציאותם בעבור רצונו ית', כלל ישראל השיגו בשכלם שבשביל קבלת התורה אין מועיל רק הרצון לדעת ולקיים את התורה והמצוות, אלא דדבר

כל שעתא ושעתא לחיות ברוממות של מקבל התורה כיון שאין התורה קנינם של כלל ישראל רק בתורת עלית למרום שבית שבי.

ומצינו בחז"ל (מד"ר פ' יתרו) ענין נשגב שאחר שכבר הסכימו המלאכים שבניי ראויים לקבלת התורה ונתנו המלאכים מתנות למשרע"ה, עדיין כאשר הגיע לשער החיצוני בפתח האחרון עיכבוהו השומרים ורצו להורגו עד שנעשה קלסתר פניו דומה לשל אברהם ואמר להם הקב"ה כלום אינכם מתביישים מזה שאכלתם ושיתיתם אצלו, עיי"ש. נמצא דווקא בזכות המידות טובות של אאע"ה זכו כלל ישראל לקבלת התורה.

עבודה רבה נדרשת מן האדם להגיע לתכלית להתנתק כל זמן ורגע ממצבו של ילוד אשה, בכל מצב לחיות כדוגמת מלאך שאין שום רצון אחר מלבד רצונו ית', להתרומם ממצבו הגשמי לגמרי, קשה לדבר בזה הלכה למעשה. אבל ענין אחד יש לחזק במאד להיות בעל חסד מטיב על זולתו נושא בעול עם חברו, וכמו שמצינו שחלק נכבד ממ"ח קניני התורה מורה ע"ז הענין, כאשר ידוע שקניני תורה אינם רק הדרך "לקנות" את התורה הקדו' ברגע אחד אלא "להחזיק" את התורה אצלינו, וכמו שנתבאר שהתורה"ק נמצאת אצלינו במצב של "שבי".

ונתבאר שעבודת האדם בהכנה לחג מתן תורתנו הוא להכין את עצמו להיות כלי לקבל את התורה הקדו', והיינו למסור את עצמו באופן מוחלט בעבור קיום רצונו ית' - התורה והמצוות, ובזה לבד יוכל לזכות לקבלת התורה.

כמדרגת המלאכים, להיות מנותק מגשמיות ולהעמיד את כל מציאותו דביקות בו ית', שזהו תכלית המדריגה שנדרשת מן האדם השלם, שהגוף עצמו יהא נשמה. שאמרו ז"ל (מד"ר וזאת הברכה) שלא רצתה נשמת משרע"ה ליפרד מגופו, הנשמה שמקומה בשמים ממעל לא מצאה מקום יותר מתאים אלא בגופו של משרע"ה, לא הרגישה סתירה בזה שמשה היה "ילוד אשה", עד שבא הקב"ה ונשקו ובכך ניתקה מגופו, וזה נקרא מיתת נשיקה.

ולדין, עבודת האדם שיזכה להיות "מקבל" התורה, להיות ראוי להיאחז בתורה"ק, לחיות בהכרה וידיעה שאין אפשרות אחרת לא שיך קיום להאדם בעולם רק בקיום התורה והמצוות. גם בשעת לימוד התורה אם ח"ו קיים אצלו ענינים אחרים באותו זמן הריהו בבחינת מה שאמרו ז"ל (סנהדרין צט:) נואף אשה חסר לב אמר ר"ל זה הלומד תורה לפרקים. וע"ד זה מצינו (סנהדרין נט.) אל תיקרי מורשה אלא מאורסה, והיינו שגם הפרקים שכבר למד אין בהם המעלה של לימוד התורה הקדו'.

המצב של לימוד התורה הקדו' מחייב להיות במעלה של "מקבל" התורה, והיינו דאי' בחז"ל (ילק"ש פ' בא) כשאתה למד לא יהו בעיניך ישנים אלא כאילו היום ניתנה לך. כלומר החיוב ללמוד הריהו כמו ההוא זימנא של קבלת התורה נעשה קודם לנשמע. וכבר ביארנו שאין די ברגע אחד להיות מקבל התורה, שברגע אחד שנתעלה להיות מבטל כל מציאותו וגשמיותו לרצון התורה כבר זכה לקבל את התורה, אלא מחויב

מחוייבים להיות במצב מרום של נעשה קודם לנשמע, לכוף את הגשמיות והרצונות הגשמיים לרצון הבורא ית', ושיהא מסור כל מציאותו לרצון התורה, ובזאת יתהפך להיות כולו טוב כאשר נתבאר, ורק בכך יוכל לזכות להאחז בתורה הקדו'.

זה מה שענה להם משרע"ה למצרים ירדתם, בין העמים אתם שרייין שעובדים עבודת גילולים וכו' כלום אתם עושים מלאכה שאתם צריכים שדות וכו' משא ומתן יש ביניהם וכו' אב ואם יש לכם וכו', והיינו שתכלית התורה הר"ז להפוך ולקדש את עצמינו להיות כלי לתורה הקדו', ולכן הודו לו המלאכים.

זהו בעצם חיוב האדם להיותו כלי להתורה"ק לבטל את כל רצונו ותאוותו לקיום התורה והמצוות, וכמו שמבואר שגם לבסוף כאשר ניצחם משרע"ה למלאכים ליטול את התורה לכלל ישראל, אמרו ז"ל (שמ"ר כח, א) ומשה עלה אל האלוקים עלית ונתגששת עם מלאכי מעלה "עלית למרום שבית שבי" (תהלים סח) כלומר שגם אחרי שהוכשר לקבל את התורה למרות היותו ילוד אשה - בהסכמת המלאכים, עדיין המצב של התורה אצל האדם הוא "שבי", לא זכינו שיהא קנינם של כלל ישראל. והיינו כאשר נתבאר שחיוב האדם להכשיר עצמו בכל שעה וזמן להיות ראוי לקבלת התורה, להיות "מקבל" התורה, לבטל את מציאותו הגשמית לרצון השי"ת ובכך זוכה להיות ראוי להיאחז בתורה"ק.

ובאמת משרע"ה עצמו זכה להתעלות

Make Each Day Yours

Harav Hagaon Yaakov Moshe Katz Shlita

Parashas Emor contains the mitzvah of Sefiras Ha'omer, as the *pasuk* says: וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמַּחֲרַת הַשַּׁבָּת. What does it mean that the counting should be לָכֶם?

This can be explained with a *meshal* to two people who are counting money. One of them counts the money in his own wallet, money that belongs to him, and the other is an employee of a bank who is counting money that is not his. He could be counting hundreds of dollars, but he's not counting it for himself, and he doesn't gain anything from the counting.

The words וּסְפַרְתֶּם לָכֶם come to emphasize that this mitzvah of Sefiras Ha'omer is meant to affect us and help us grow and *shteig*. It's something we're supposed to take for ourselves. We shouldn't be like the person who works in the bank who's counting someone else's money – or, in this case, someone else's days. As we count, we should make sure that the days impact and elevate us.

Shavuos differs from the other two *regalim*, as Pesach and Succos fall on a specific calendar date – 15 Nissan and 15 Tishrei, respectively – while Shavuos is the fiftieth day after we bring the Korban Ha'omer. In the times before the calendar was fixed, any month could be either 29 or 30 days, which meant that Shavuos didn't necessarily fall on 6 Sivan.

Why isn't there a set date for Shavuos?

Pesach marks the date of Yetzias Mitzrayim, and Succos commemorates the *aneini hakavod*. Shavuos, however, is the Yom Tov of Mattan Torah, and the type of Mattan Torah a person experiences on Shavuos depends on the work he did during Sefiras Ha'omer. Therefore, the date of Shavuos hinges on the completion of Sefiras Ha'omer.

This idea is reflected in the Mishnah in Avos that states: וְהִתְקַן עִצְמְךָ לְלִמּוּד תּוֹרָה. What makes your Shavuos is the preparation you invested into *limud haTorah*. This is true not only of Shavuos, but of a person's entire connection to Torah. Your connection to Torah is a reflection of how much effort you invest into Torah.

The Hod of R' Shimon

A highlight of Sefiras Ha'omer is Lag Ba'omer, the day when the *minhag* in Klal Yisrael is to visit the *kever* of R' Shimon Bar Yochai. What exactly happened on Lag Ba'omer that we are commemorating? Some say it was the day when R' Shimon bar Yochai passed away, while others say it was the day when he revealed a part of the Zohar, the secrets of Torah. But what was the power of R' Shimon? What made him so special that he represents the pinnacle of Sefiras Ha'omer?

If we would want to point to someone who endangered his life to learn Torah and changed his entire being through learning Torah, the example is R' Shimon. The Gemara (*Shabbos* 33b) tells the story of how R' Shimon spent twelve years in a cave, plus an additional year. When he emerged, his skin was full of wounds that were caused by burrowing himself into sand each day while he learned. Seeing how much pain R' Shimon was in, R' Pinchas ben Yair cried: אוי לי שראיתך בכך – "Woe unto me that I see you in this state!"

To which R' Shimon responded: אשריך שראיתני בכך, שאילמלא לא ראיתני: – "It is praiseworthy that you have seen me in this state, for if you would not see me in this state, you wouldn't find me with [with this level of achievement.]"

The Gemara explains that originally, when R' Shimon asked a question, R' Pinchas offered twelve answers, but after R' Shimon emerged from the cave, he had 24 answers for every question of R' Pinchas. His years in the cave, in which he exerted himself to learn, made him into what he was.

Sefiras Ha'omer is the time when we're supposed to prepare ourselves to receive the Torah, and the person who exemplifies this preparation is R' Shimon bar Yochai. His mastery of the *chochmas hakabbalah* is not a separate accomplishment, but rather an achievement of greater depth in Torah, which he merited because of his *ameilus baTorah*.

Lag Ba'omer corresponds to the *middah of hod shebehod*, which teaches us that the beauty of a person is revealed when he dedicates his life to

Torah. Through his *hasmadah* and *yegiah* in Torah, he brings out his *hod shebehod*; that's the שִׁמּוֹן שְׂשׂוֹן מִהַבְרִיךְ.

Create Your Cave

On a practical level, just as R' Shimon's cave was a place of full immersion in *avodas Hashem*, we, too, have to strive to dedicate our lives to *avodas Hashem* and create a "cave" for this purpose. The cave of *bnei Torah* is the *yeshiva*, to try to be in *yeshiva* as much as they can.

Similarly, *baalebatim* should make sure that during their fixed time of Torah learning, they should turn off their phone, and nothing should disturb them from their learning.

During the time to devote to Torah, you're detaching yourself from the world; this is your cave, your *makom aliyah*, the place where you can become *hod shebehod*, each person according to who he is.

Those who support Torah should know that they're holding up the cave of Klal Yisrael, since the *yeshiva* is the place where *bnei Torah* devote themselves to Torah. They are enabling the next R' Shimons to emerge and bringing out the *hod shebehod* of *Yiddishkeit*. This is especially important to keep in mind when the *machzikei Torah* go out and fundraise and absorb *bizyonos* in the process. They should know that the *bizyonos* constitute their *ameilus* for Torah, and every *bizayon* beautifies them and helps them

merit *hod shebehod*, the true *kavod*.

But the key is how much you put into it. R' Shimon devoted his life, body and soul, to Torah. The more you put into Torah and a Torah'dike way of life, the more you connect to the Torah and the more it becomes part of you. That's וְסִפְרֹתֵם לְכֶם: Make sure this *sefirah* is not just counting the days, but making the *sefirah* count for you. How do you make it count? Through giving of yourself for Torah, through intensifying your *hasmadah* in *limud haTorah*, through *chizuk haTorah*, through learning with your children so that they should grow in Torah, through keeping the *mitzvos* of the Torah.

It's brought down that the Gaon learned with greater *hasmadah* during *Sefiras Ha'omer* than during the rest of the year. It's hard for us to imagine what that means, but the idea of *Sefiras Ha'omer* is that we're showing we want a higher level of Torah. Every year we can merit a strong connection to Torah, but this is dependent on our showing Hashem how much it means to us and how much we want to connect to the Torah.

That's the *avodah* of *Sefiras Ha'omer*, and that's the powerful lesson of R' Shimon, who spent twelve years in a cave *kol kulo Torah*. He didn't care about anything else, he ate simply, and he dedicated himself to Torah. We, too, each of us on our own level, should dedicate ourselves to Torah and have our own cave, our own connection, our own investment into Torah and *avodah*. Through this, every person should be *zocheh* to their *hod shebehod*, their *keser haTorah*, and their beauty and *gadlus* in Torah.

The בשבילי הפרשה is dedicated

לעילוי נשמת

תלמיד ישיבתינו הק'

החתן המופלג הרב ישראל זצ"ל בן הרב ישעיה הלוי שליט"א לז"ן

ולעילוי נשמת ארוסתו

כלילת המעלות אלישבע בתיה ע"ה בת הרב יחיאל אפרים שליט"א קפלן